

de maatte blive fastholdt, naar Lovforslaget kommer til Behandling her i Salen. Kun maa jeg endnu gøre opmærksom paa, at der maa være en Sammenhæng mellem dette Lovforslag og et Lovforslag om forskellige Statsbaneanlæg, som jeg senere skal tillade mig at fremsætte, nemlig den Sammenhæng, at det ikke vil være forsvareligt at gennemføre Privatbanelovforslaget, uden at man samtidig sikrer den fornødne Udvidelse af Statsbanernes Evne til at optage en forøget Trafik.

I forrige Rigsdagssamling blev endvidere i Folketinget samtidig med Privatbanelovforslagene behandlet et Lovforslag om Anlæg af en Jernbane fra Videbæk til Skive. Ved den store Jernbanelov af 27. Maj 1908 blev der blandt andet vedtaget Anlæg af en Statsbane fra Skern til Videbæk. Man var i Folketinget enedes om at anlægge en Statsbane fra Skern til Skive, men ved Behandlingen i Landstinget blev det bestemt at stoppe i Videbæk, og derved blev det. Paa Foranledning af en Række Henvendelser fra de stedlige Folketingsrepræsentanters Side tog jeg allerede for 3 Aar siden Spørgsmaalet op til ny Undersøgelse, og jeg maa erkende, at jeg fuldt vel har forstaaet, at man fra Landstingets Side i sin Tid har været betænkelig ved at tiltræde Forslaget om en Statsbane fra Skern til Skive, idet Udsigten til, at en saadan Statsbane skulde kunne betale sin Drift, end sige give noget Overskud, maa siges at være meget ringe. Saa vidt jeg erindrer, har der heller ikke fra nogen Side været fremsat nogen Paastand herom, men man har til Stadighed argumenteret med det Synspunkt, at der i disse Egne er en meget stor Trang til en Jernbane, og at en saadan vilde bidrage mægtigt til hele det indre Jyllands økonomiske Opsving. Halvvejs er dette allerede erkendt ogsaa fra Landstingets Side ved Vedtagelsen af Banestrækningen fra Skern til Videbæk, og jeg for mit Vedkommende kan fuldt ud tiltræde disse Betragtninger, som altsaa fører til, at man bør tage Skridtet fuldt ud og fortsætte Bygningen af denne Bane fra Videbæk til Skive. Det er dog ikke netop i dens Egenkab af gennemgaaende Trafikrute, jeg vilde anse denne Jernbane for særlig nyttig, det er min Opfattelse, at den netop i udpræget Grad bør betegnes som en Lokalbane. Det vil ikke særlig være for Persontrafikken, den vil faa Betydning, det vil være en Bane, som i første Række faar Betydning for Landbruget ved Tilførsel af Mergel, Gødning og Fødestoffer og ved

en Del Brændselstransport. Følgelig, kunde man sige, er det egentlig en Privatbane, der trænges til. Det maa imidlertid paa Forhaand erkendes, at det vilde være haabløst at opfordre de Kommuner, som Banen skulde gennemløbe, til at arbejde for en Privatbane, idet de, bortset fra Skive By, vilde være aldeles ude af Stand til at tilvejebringe de fornødne Penge, hvis man vil kræve Bidrag i tilnærmelsesvis samme Forhold, som det ellers forlanges rundt om i Landet. Hvis man vil bygge denne Bane, vil der altsaa ikke være nogen anden Udvej end at lade Staten bygge Banen, dog med et Tilskud fra Kommunerne af 25,000 Kr. pr. Banemil, ligesom for den allerede nu paabegyndte Strækning fra Skern til Videbæk. Det er dette Forslag, som i forrige Rigsdagssamling har faaet fuld Tilslutning i Folketinget, og som jeg herved paa ny tillader mig at stille overfor det høje Ting. Det Forslag, som jeg fremsatte i Folketinget, gik ud paa at give Jernbanen Retningen Videbæk—Vildbjerg—Aulum—Skive, men der blev i Folketinget vedtaget et Ændringsforslag, hvorved Retningen ændredes til Videbæk—Vildbjerg—Ørre—Feldborg—Skive, og denne Affattelse af Lovforslaget har jeg ment at maatte acceptere, ihvorvel jeg fremdeles mener, at den oprindelig foreslaaede Retningslinie egentlig burde have været foretrukket. Ved Ændringerne fordyres Anlægget med ca. 370,000 Kr., hovedsagelig fordi man selvfølgelig nu ikke længere kan benytte sig af Statsbanestrækningen Vildbjerg—Aulum, men maa bygge en tilsvarende lang Strækning Øst for Statsbanen. Paa Grund af de store Betæneligheder, som maatte knytte sig til Anlægget af denne Bane, hvis den skulde drives af Staten, Betæneligheder, som jeg jo maatte vente at møde her i Landstinget igen, og da det paa den anden Side maatte anses for udelukket at faa Banen bygget som Privatbane, havde jeg overfor Folketinget stillet Forslag om, at der skulde dannes et Andelsselskab bestaaende af de interesserede Amts-, Købstad- og Sognekommuner. Dette Andelsselskab skulde overtage Driften saavel af Banen fra Skern til Videbæk som af Banen fra Videbæk til Skive. Andelsselskabet skulde have en Garantikapital paa 50,000 Kr. pr. Banemil, og heraf skulde der indbetales kontant 5,000 Kr. pr. Banemil. Det har været min Overbevisning og er det fremdeles, at en saadan Driftsform vil vise sig heldig, idet kun en saadan Driftsform kan fremkalde den meget sparsom-